

Beleidsplan

VPTZ Zuid-West Achterhoek

2025 – 2029

Document
Versie

VPTZ Zuid-West Achterhoek - Beleidsplan 2025 – 2029
V20250201

Status
Auteur

definitief
B. Berendsen

Inhoudsopgave

Samenvatting Beleidsplan Stichting VPTZ Zuid-West Achterhoek	3
1. Inleiding	4
1.1. Ontstaansgeschiedenis	4
1.2. Visie	4
1.3. Missie	5
2. De organisatie op dit moment	5
2.1. SWOT-analyse	6
3. De ontwikkelingen in de omgeving	7
3.1 De ontwikkeling van de vraag / behoefte	7
4. Plannen voor de komende jaren:	9
4.1. Organisatie-ontwikkelingen;	9
4.2. Samenwerking met andere organisaties of externe partijen?;	9
4.3. Coördinatie;	9
4.4. Vrijwilligersbeleid	9
4.4.1. Algemeen deel	9
4.4.2. Vrijwilligersbeleid bij VPTZ - Zuid-West Achterhoek	10
4.5. Kwaliteitskompas VPTZ – Nederland	11
4.6. PR en Communicatie	13
4.7. Financiën	13

Samenvatting Beleidsplan Stichting VPTZ Zuid-West Achterhoek

De stichting Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) Zuid-West Achterhoek is op 8 juli 1993 opgericht onder de toenmalige naam Stichting Vrijwillige Terminale Thuiszorg en is lid van de landelijk overkoepelende organisatie VPTZ - Nederland.

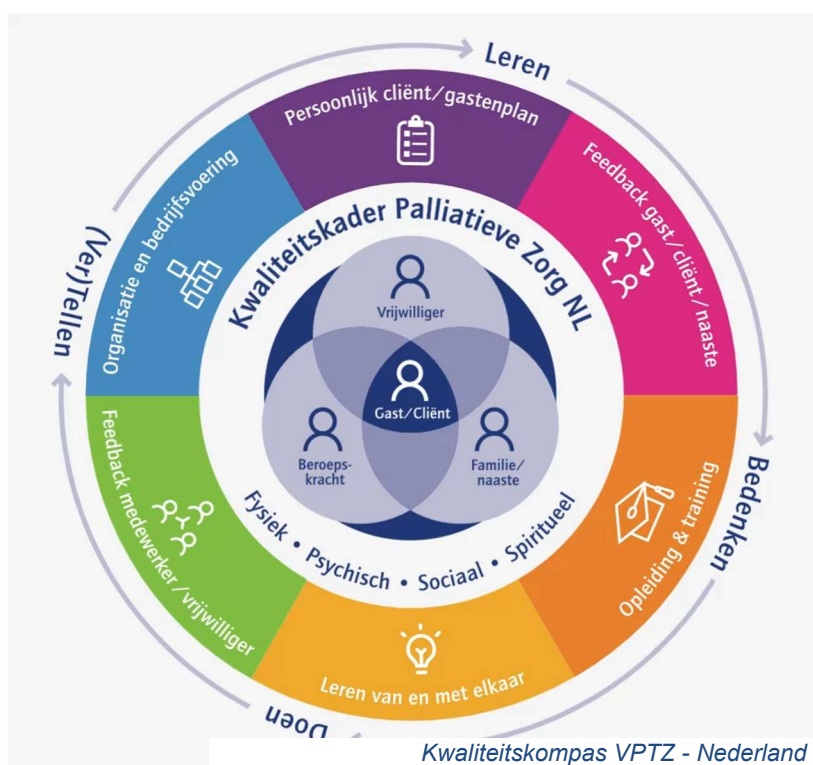
Wij streven naar palliatieve terminale zorg in een optimaal samenspel van mantelzorg, vrijwillige en beroepsmatige zorg. De ondersteunende rol van de VPTZ-vrijwilligers is daarbij onderscheidend, gelijkwaardig, beschikbaar en bekend. De stichting zet zich met goed opgeleide, deskundige en compassievolle vrijwilligers in voor palliatieve terminale zorg waarbij de wensen en behoeften van de cliënt en diens naasten centraal staan. Daarmee geven wij vorm aan 'Er zijn'. De stichting onderhoudt contacten met instellingen en organisaties die op hetzelfde of op aanverwant gebied werkzaam zijn, teneinde de hulp aan terminale cliënten te coördineren en, zo nodig, te verbeteren. Het verzorgingsgebied van de stichting bestaat uit de gemeente Oude IJsselstreek, Dinxperlo en De Heurne, gemeente Montferland (gebiedsdeel Bergh).

Het voorgaande leidt tot de missie van de VPTZ Zuid-West Achterhoek. Deze luidt:

"VPTZ Zuid-West Achterhoek staat voor een waardige laatste levensfase op de plek van voorkeur met de inzet van opgeleide vrijwilligers"

De ambities voor de komende jaren liggen vooral op het gebied van kwaliteit van zorg en tevredenheid van cliënten, vrijwilligers en overige betrokkenen. Deze beleidsdoelstellingen wil de stichting bereiken door o.a.:

- Streven naar een duidelijke, sterke en herkenbare positie in de regio en deze positie minimaal te behouden en te versterken;
- Actieve participatie in relevante netwerken;
- Invulling kwaliteitscriteria volgens de kwaliteitskompas VPTZ-NL
- Scholing van vrijwilligers;
- Werving en behoud van vrijwilligers;

1. Inleiding

De stichting Vrijwilligers Palliatieve Zorg (VPTZ) Zuid-West Achterhoek is op 8 juli 1993 opgericht onder de toenmalige naam Stichting Vrijwillige Terminale Thuiszorg. VPTZ Zuid-West Achterhoek is aangesloten bij het Landelijk Steunpunt VPTZ Nederland. Het landelijk steunpunt is in 1984 opgericht. Inmiddels zijn er bijna 200 organisaties aangesloten met ongeveer 11.000 vrijwilligers. Ook de vrijwilligers van hospices en Bijna-Thuis-Huizen zijn bij VPTZ NL aangesloten.

1.1. Ontstaansgeschiedenis

Op 25 maart 1993 kwam een werkgroep voor het eerst bijeen om een stichting voor terminale zorg op te starten in de gemeente Dinxperlo, Gendringen en Wisch. De initiatiefnemers waren Tiny Joldersma, Trudy ten Brinke, Len van der Wilt en Mieke Harmsen, allen uit Varsseveld. En op 8 juli 1993 was het zover, de Stichting Vrijwillige Terminale Thuiszorg was officieel opgericht bij de notaris. In de verschillende bladen werd een persbericht toegezonden om bekend te maken dat er een nieuwe stichting in het leven was geroepen onder de naam Stichting Vrijwillige Terminale Thuiszorg Dinxperlo / Gendringen / Wisch.

Het werk van VPTZ Zuid-West Achterhoek wordt ondersteund door subsidieverlening door het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport met een tegemoetkoming in de kosten voor een betaalde Coördinator alsmede donaties en giften van organisaties en particulieren via de stichting Vrienden van de stichting VPTZ Zuid-West Achterhoek.

1e logo VPTZ Zuid-West Achterhoek

1.2. Visie

De VPTZ richt zich op het vergroten van de mogelijkheden om thuis te sterven. Vrijwilligers worden ingezet om samen met de mantelzorgers en de professionele zorg 24- uurs zorg mogelijk te maken voor mensen die thuis willen sterven.

Belangrijk uitgangspunt is dat goede zorg uit meer bestaat dan intensieve medische begeleiding en verpleegkundige zorg. De zorg is erop gericht het welzijn van de patiënt te handhaven, de laatste levensfase tot aan de dood draaglijk te maken en ervoor te zorgen dat het levenseinde zo waardig mogelijk tegemoet wordt gegaan.

De laatste levensfase brengt voor de persoon zelf en de mensen om hem of haar heen veel tegenstrijdige gevoelens mee. De terminale patiënt moet zich voorbereiden op het einde van het leven; er moet definitief afscheid genomen worden van familie, vrienden en kennissen en eventueel ook van het werk dat iemand deed. Het verwerken van het nabije levenseinde is een proces dat door iedereen op verschillende wijze wordt doorgemaakt.

De een doet het verstandelijk en de ander is er heel emotioneel onder. In het stervensproces kan de zieke meestal terugvallen op familie of vrienden, de zogenaamde mantelzorgers. In veel gevallen hebben zij ook behoefte aan steun. Ook zij moeten het sterven verwerken, afscheid nemen en rekening houden met een onzekere toekomst.

Vrijwilligers kunnen indien gewenst hierbij aanvullend en ondersteunend zijn. Alleen al door tijd te nemen, door aandacht en rust te tonen, wanneer gevoelens van angst, verdriet of onzekerheid naar buiten treden. Om deze taak goed te kunnen vervullen worden de vrijwilligers geschoold. Naast de emotionele ondersteuning van de terminale patiënt en diens mantelzorgers kan de vrijwilliger de nodige praktische zorg verlenen; een bed verschonen, de patiënt helpen met wassen en eten.

Ook kunnen zij de mantelzorgers stimuleren betrokken te blijven bij het proces van sterven en bij de praktische zorgverlening. Uit de aanwezigheid van vrijwilligers kunnen mantelzorgers weer nieuwe moed en energie putten en kan hun draagkracht worden versterkt.

1.3. Missie

Het voorgaande leidt tot de **missie van de VPTZ Zuid-west Achterhoek**. Deze luidt:

"VPTZ Zuid-West Achterhoek staat voor een waardige laatste levensfase op de plek van voorkeur met de inzet van opgeleide vrijwilligers"

2. De organisatie op dit moment

Steeds meer mensen willen de laatste fase van hun leven thuis doorbrengen. In hun eigen vertrouwde omgeving. Omringd door mensen die van hun houden. Dit is voor alle betrokkenen een intensieve periode waarbij extra hulp van Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) een steun kan zijn. Naast de inzet in thussituaties zet VPTZ Zuid-West Achterhoek ook vrijwilligers in op de Palliatieve Unit "Ter Borghe" van het Verpleeghuis en Revalidatiecentrum Antonia in Terborg.

De vrijwilligers van VPTZ Zuid-West Achterhoek worden zorgvuldig geselecteerd en daarna getraind. Ze ondersteunen de mantelzorgers, bieden een luisterend oor, waken in overleg 's-nachts en/of overdag, helpen bij de verzorging en het signaleren en rapporteren van eventuele veranderingen in de situatie. De ondersteuning welke VPTZ biedt is kosteloos en kan in overleg op elk gewenst moment worden ingezet. VPTZ zorgt ervoor dat vrijwilligers hun betrokkenheid op professionele wijze in de praktijk brengen. Dit gebeurt door middel van cursussen, trainingen en jarenlange ervaring.

werkgebied VPTZ Zuid-West Achterhoek in de gemeente Oude IJsselstreek, Dinxperlo en De Heurne, Gemeente Montferland (gebiedsdeel Bergh)

2.1. SWOT-analyse

Uit een SWOT-analyse van het bestuur van de VPTZ Zuid-West Achterhoek met de coördinator in november 2024 zijn de volgende conclusies vastgesteld:

Strengths <ul style="list-style-type: none">1. Financiën (helder, transparant, buffer)2. Coördinatie vrijwilligers3. Operationele samenwerking middels lerend werken4. Opleiding vrijwilligers: kwalitatief goed	Weaknesses <ul style="list-style-type: none">1. PR VPTZ-Thuis2. Bekendheid bij publiek en zorgaanbieders3. Imago (vrijwilligers versus professionals)4. Hogere leeftijd vrijwilligers
Opportunities <ul style="list-style-type: none">1. Profileren als VPTZ-stichting(en)2. Samenwerken met netwerkpartners3. Diversiteit in de samenleving	Threats <ul style="list-style-type: none">1. Beroep op en behoud voldoende vrijwilligers2. Samenstelling bevolking (krimpscenario)

SWOT - Analyse 2024

3. De ontwikkelingen in de omgeving

3.1 De ontwikkeling van de vraag / behoefte

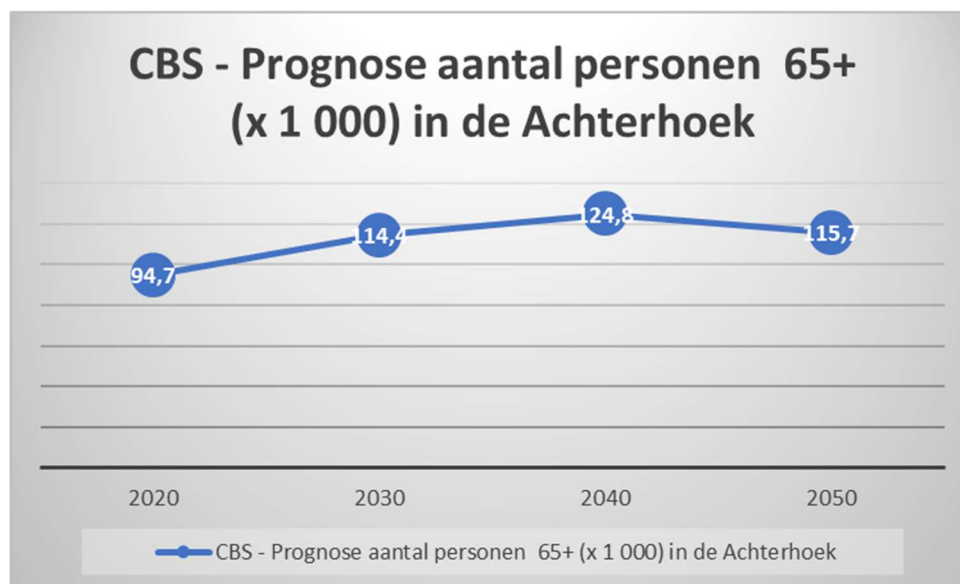
Vergrijzing, grijze druk, aantal overlijdens en complexiteit van de vraag

Nederland heeft te maken met een dubbele vergrijzing. Dit betekent dat het aantal ouderen toeneemt en dat deze ouderen ook steeds langer leven. Daarnaast neemt de complexiteit toe door de beperkte beschikbaarheid van bedden. Verwacht wordt dat het aantal ouderen het hoogtepunt bereikt in 2040. Niet overal in Nederland wonen evenveel jongeren in verhouding tot ouderen. Voorbeelden hiervan zijn Oost-Groningen, Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen: veel jongere mensen vertrekken uit deze gebieden naar gemeenten met meer scholingsmogelijkheden of werkgelegenheid.

In 2025 zal relatief gezien het grootste aantal ouderen wonen in de randen van Nederland. De vergrijzing brengt met zich mee dat het aantal overlijdens toeneemt. Volgens de verwachtingen groeit het aantal overlijdens na een ziekbed naar 100.000 in 2020. Het aantal overlijdens piekt rond 2040.

Nu al is te zien dat het stijgen is begonnen. De vraag naar VPTZ-ondersteuning zal meegroeien. Daarnaast is een groei te zien in 'multi-morbiditeit': mensen hebben steeds vaker meerdere chronische ziektes. Ook is een groei te zien in het aantal mensen met dementie. Dit brengt voor vrijwilligers en hun organisaties een grotere complexiteit van de vraag met zich mee

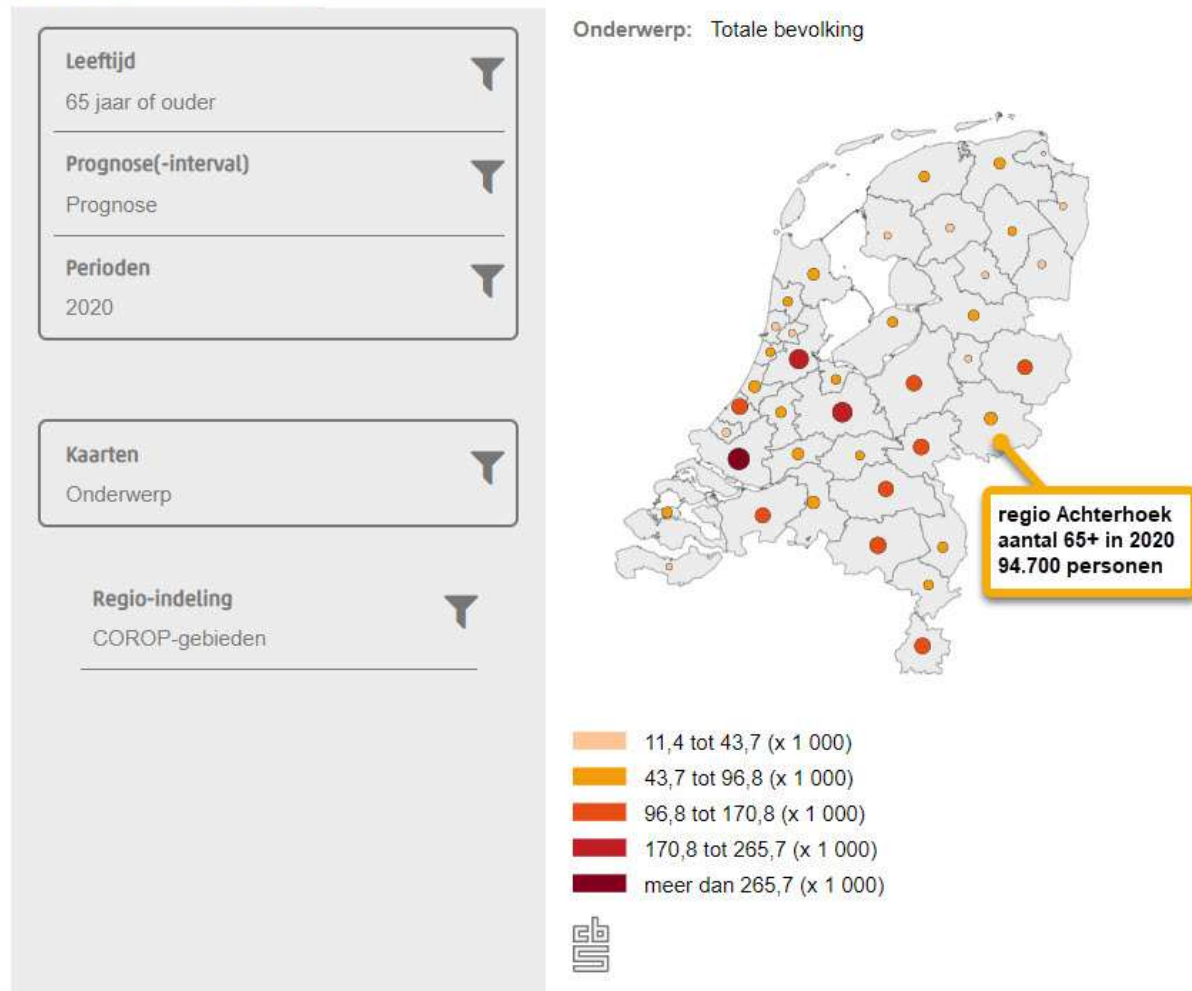
1. De ontwikkeling van het aantal en soort vrijwilligers
2. De samenwerking met beroepsmatige zorg en andere relevante partners

CBS – prognose ontwikkeling aantal personen 65+ in de periode 2020 – 2050 in regio Achterhoek

Regionale prognose 2020-2050; bevolking, intervallen, regio-indeling 2018

Gewijzigd op: 10 september 2019

CBS – prognose uit 2018 met aantal personen 65+ in 2020 regio Achterhoek: 94.700

4. Plannen voor de komende jaren:

Het bestuur van de stichting VPTZ-Zuid-West Achterhoek heeft een aantal onderwerpen gepland:

1. Organisatieontwikkelingen;
2. Samenwerking met aangrenzende professionele organisaties of externe partijen;
3. Inrichting coördinatie;
4. Vrijwilligersbeleid
5. Kwaliteit en scholing
6. PR en Communicatie
7. Financiën

4.1. Organisatie-ontwikkelingen;

In de huidige organisatiestructuur worden de vrijwilligers ingezet in de thuissituatie én op de Palliatieve Unit Ter Borghe bij Azora in Terborg. Eventueel verlenen we hulp aan cliënten in **overige WLZ-instellingen**, maar alleen als er in de gevraagde periode voldoende vrijwilligers beschikbaar en inzetbaar zijn.

4.2. Samenwerking met andere organisaties of externe partijen?;

Wij blijven voortdurend de markt verkennen naar naar aangrenzende professionele organisaties die eveneens actief zijn in de palliatieve en terminale zorg.

4.3. Coördinatie;

Volgens de huidige arbeidsovereenkomst bedraagt de inzet voor de coördinator 24 uur per week, zijnde 66,67 % FTE. Daarvan zijn 2 uur per week bestemd voor inzet op de Palliatieve Unit van de Stichting Azora, locatie Ter Borghe te Terborg

4.4. Vrijwilligersbeleid

Het vrijwilligersbeleid (opgenomen in een apart document) bevat de volgende onderdelen:

4.4.1. Algemeen deel

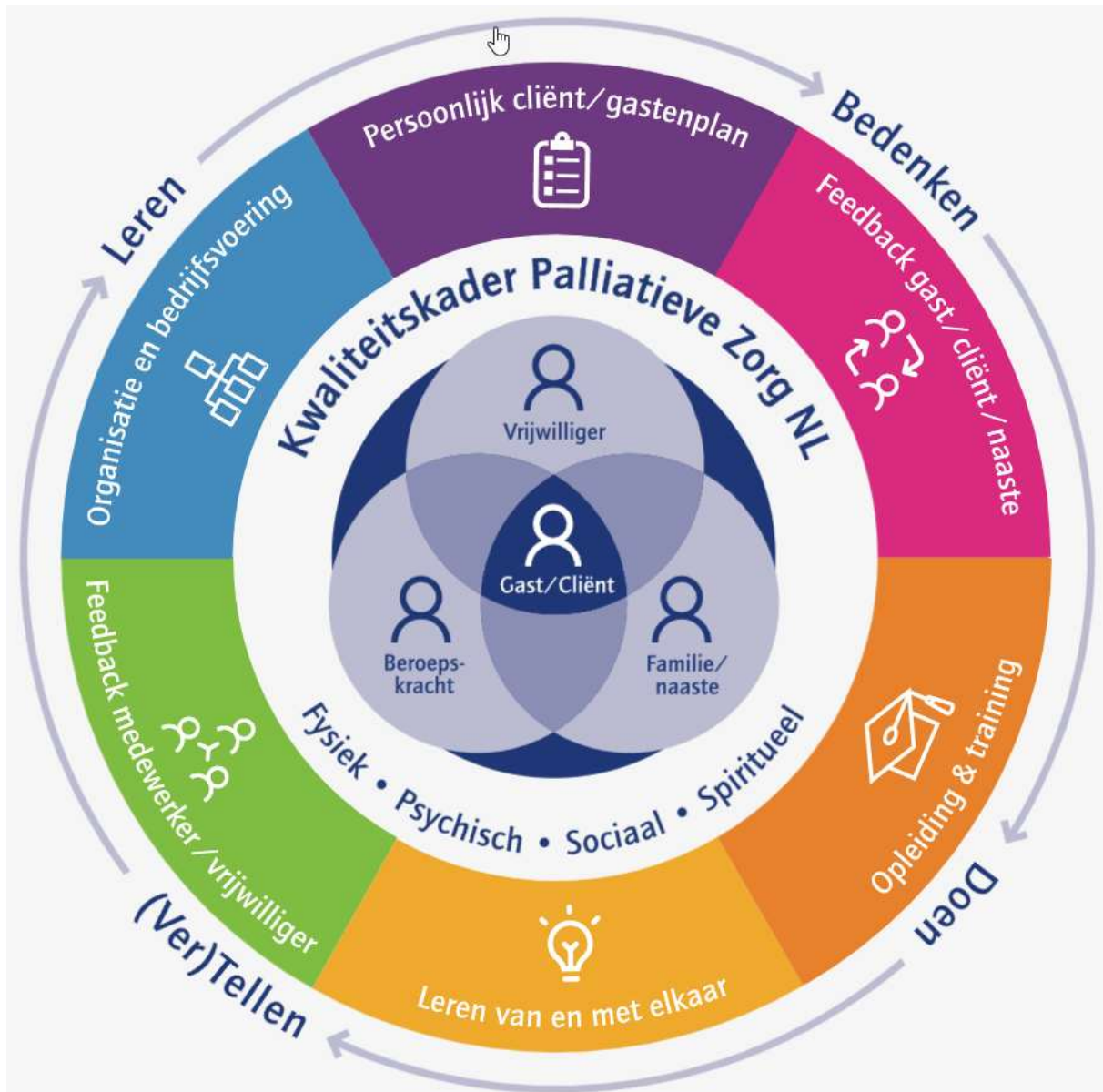
1. De rol en positie van vrijwilligers in de palliatieve zorg
2. Vrijwilligersbeleid en -management
3. Werving en selectie en aanstelling van vrijwilligers
4. Welke werkzaamheden kan en mag een vrijwilliger verrichten – de grenzen aan vrijwilligerswerk
5. Functieomschrijving en profielschets vrijwilliger

4.4.2. Vrijwilligersbeleid bij VPTZ - Zuid-West Achterhoek

1. Selectieprocedure in stappen
 2. Vrijwilligersovereenkomst
 3. Welke werkzaamheden kan en mag een vrijwilliger verrichten, inclusief protocol toediening medicatie
 4. Onkostenvergoeding vrijwilligers
 5. Aansprakelijkheidsverzekering vrijwilligers en verzekeringen
 6. VOG - Verklaring Omtrent het Gedrag
- Bijlage 1 - Functieomschrijving vrijwilliger VPTZ - algemeen
Bijlage 2 - Profielschets vrijwilliger VPTZ - algemeen
Bijlage 3 - Protocol medicatiebeleid bij thuis inzetten VPTZ Zuid- West Achterhoek Beleid VPTZ NL
Bijlage 4 - Vrijwilligersovereenkomst VPTZ - Zuid-west Achterhoek
Bijlage 5 - Gedragscode VPTZ - ZWA
Bijlage 6 - Informatieblad verzekering

4.5. Kwaliteitskompas VPTZ – Nederland

Lidmaatschapscriteria VPTZ Nederland

Kwaliteit en lidmaatschapscriteria is de verbindende factor tussen VPTZ-NL leden. In de meedenksessies van het afgelopen periode is hierover met de leden gesproken. Hieruit blijkt dat we vinden dat die verbinding er zeker moet zijn. Lidmaatschap van VPTZ – met de nieuwe lidmaatschapscriteria als steunpilaren- bundelt onze krachten, want:

- -Samen zijn we zichtbaar
- -Samen staan we voor professionele en goede zorg
- -Samen maken we elkaar sterker

Kwaliteit en Scholing:

- Met nieuwe Vrijwilligers die zich aanmelden vindt een oriënterend gesprek plaats.
- Voorbereiding op uitvoerend werk door deelname aan introductie cursus.
- daarna volgt definitieve selectie en aanstelling.

Het landelijk Steunpunt VPTZ NL streeft ernaar dat alle vrijwilligers die ingezet gaan worden een gelijke basisopleiding gevolgd hebben. Deze opleiding wordt aangeboden in de vorm van een regionale introductie cursus, deze wordt ondersteund met E-learning van de VPTZ Academie. Nadat zij enige ervaring hebben opgedaan in de Palliatieve Terminale Zorg, kunnen zij zich aanmelden bij de coördinator voor de landelijke vervoltrainingen.

De VPTZ academie biedt ongeveer [20 verschillende vrijwilligersmodules](#) aan op basis van open inschrijving. Dit programma wordt jaarlijks geëvalueerd, bijgesteld en aangevuld. Daarnaast is het mogelijk In Company trainingen te organiseren speciaal voor onze organisatie. Tevens biedt de VPTZ Academie trainingen voor coördinatoren en bestuursleden.

Vrijwilligersovereenkomst:

De vrijwilligers die na twee gesprekken en een positief afgeronde introductie cursus geschikt wordt bevonden krijgt een vrijwilligersovereenkomst aangeboden.

Bijeenkomsten:

Om de zes weken vindt een bijeenkomst plaats voor de gehele groep vrijwilligers. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om de werkervaringen van vrijwilligers te bespreken. Reflectie op eigen en andermans functioneren staat centraal. Voor kwaliteit van de zorgverlening worden regelmatig deskundigen uitgenodigd. Mededelingen uit de organisatie, plaatselijke en landelijke ontwikkelingen worden eveneens hier besproken.

Werkbesprekingen kunnen plaatsvinden met coördinator en een aantal vrijwilligers die bij dezelfde cliënt betrokken zijn geweest.

Twee jaarlijks vindt een voortgangsgesprek plaats tussen de coördinator en de vrijwilliger.

4.6. PR en Communicatie

Tips & tricks Vergroten van de naams- en dienstbekendheid (in steekwoorden)

Algemene naams- en dienstbekendheid

Interviews
Inzet BN'rs
Imago
Beeldvorming
Herhaling!
Continuïteit!
Samenwerking / meeliften
PR aansluiten met VPTZ Nederland
Social media inzetten
Communicatiedeskundige
Verhalen naasten/vrijwilligers
Gemeenschappelijke taal
Zelfde zoektermen gebruiken ('terminale zorg')
Vaste advertentieruimte in lokaal blad voor goede doelen
Werk met 'teasers' en 'funnels'
Contacten met uitvaartverzorgers
Mond-tot-mondreclame via huidige vrijwilligers
Contact met lokale opleidingen
Samenwerking met lokale hospice
Aanhaken bij andere lokale initiatieven
Presentaties geven

Relatie met verwijzers

Live contact maken
Relatie met huisartsen
Intramurale inzet in ziekenhuizen
Mantelzorgers (en steunpunten mantelzorg)
Vertegenwoordiging in palliatieve netwerken
Contacten met wijkverpleegkundigen
Beslisboom inzet vrijwilligers bij thuiszorgmedewerkers
Evaluatie na elke inzet
Aansluiten bij teamoverleg externe partijen
Folders in de zorgmap

4.7. Financiën

In opdracht van het ministerie van VWS heeft Bureau HHM in 2020 de regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging (Rptz), die eind 2021 afloopt geëvalueerd. Een aantal leden van VPTZ-Nederland is hier ook bij betrokken geweest via een vragenlijst en een aantal interviews.

Op 18 maart 2021 heeft het ministerie van VWS bekend gemaakt dat de subsidieregeling Palliatieve Terminale Zorg voor de komende vijf jaar is verlengd tot 01-01-2027.